

in tovariši za 8 dni preje podporo predlagali, nego Grafenauer in da pri drugi akciji ta Grafenauer sploh ničesar storil ni. Tudi g. Nagel so burno za njegov lepi govor odobravali. Povedal je tudi, da so zaupniki prvaško-klerikalne stranke krivi, da občini Mies in Sehwarzenbach nista dobili podpore. S tem je bil shod zaključen. Upajmo, da bode imel obilo uspeha. Naprej v gospodarskem delu in proč z brezvestno politiko naših nasprotnikov!

Orel na Koroškem. Večinoma napredni Korošči niti vedeli ne bodejo, kaj da je „orel“. No, to je telovadno društvo prvaških klerikalcev, ki ima v prvi vrsti namen, razširjevati hujskanje in sovraščvo. Zdaj se poroča, da se je ustavilo prvo tako društvo „Orel“ na Koroškem in sicer seveda v Št. Jakobu in Rožu. Na shodu je predaval neki „brat“ J. Podlesnik, seveda iz Ljubljane. Ta „brat“ Podlesnik je na vsak način popolnoma vreden tovariš dr. Brejca. Obadva sta Kranjca, obadva sta postala klerikalca. Obadva sta tudi zelo pobožna. Brejca ima to pobožnost ne vemo od koliko uradov potrjeno. Podlesnik pa je bil v svoji mladosti „teozof“ in je tajil temeljne nauke katoliške cerkve. Potem pa je pustil vso „teozofijo“, in je postal klerikalni uradnik ter agitator. Prav ima, klerikalstvo dobro nese. Morda postane še poslanec... Kar se pa društva „orla“ tiče, mislimo da zaslužijo ti poklerikaljnjeni fantiči bolj ime „čuk“. In koroško ljudstvo bode že to nočno ptičje iz svojih dolin pregnalo...

Posl. Walcher, znan pod imenom „der schone Karl“, postal bode fajmošter v Št. Vidu na Glini. Vbogi Št. Vidčani!

Prvaki v Grebinju se že hudo gibljejo in skušajo na vse mogoče načine na površje priti. Pomaga jim pri temu župan Ellersdorfer, ki je sicer nemškega rodu, ki pa se prilizuje prvakom na vse mogoče načine. S pomočjo tega Ellersdorferja in nekega Nededa nakupili so prvaki, odnosno njih v namestje hujskanja uresničeno „Slovensko katoliško društvo“ grebinjsko gostilno J. Uranscheka. Napravili bodejo tam baje „narodni dom“, nadalje „narodno štacuno“ in bogove kaj še vse. Res, vedno bolj se čuti pri koroških prvakih vpliv kranjske gonje. Ali mi upamo, da bodejo naprednjaki v Grebinju odločno vsako hujskarijo ustavili.

Prevalje. Vrgli smo kamen in žabe so nehale kvakati, kakor bi pihnilo. Malo smo čakali, pa žabji ujec ni več intoniral žabjega koncerta. Ali smo ga razzalili? Ja, žabja zaleda je razzaljena in se sploh ne čuti več varno. Žabji starešina je tedaj predlagal žabjemu društvu in mu toplo priporočil, da se žabe vsvprek naj izselijo in iščejo drugod varnejšega priběžališča. — Ker je ravnokar od izselitve govorica, moram po dolžnosti javiti, da tudi en hujšček kaplan vandra. Menda se je prepričal, da mu tudi mi znamo zagoditi, ako se mu rači plesati. Sicer se je že naplesal ta kmečki priatelj. No, ko bi Janezka zopet mikalo plesati, le oglasti se naj, mi bomo mu že spet zagodili. Ta hujšček je že tak ginalivo slovo vzel od tercijalk, da so se vse jokale, on sam je pa v lastni vzvišenosti čutil pod svojo kožo mravljinjak poln mravelj. Le pojdi rakkom živigat! Ko bi ta hujšček ne bi s tak nedopustljivimi sredstvi bil agitiral, bi Grafenauer ne bil v deželnici in v državnemu zboru izvoljen. Ta se pa tudi poteguje za črnne že zato, ker drugo ljudstvo itak nima orgelj za popravljati. Zakaj je Grafenauer križež dobil, ne ve nikdo, od niti najmanjših zaslug nikjer ni čuti. On ni nikdar ubogemu kaj podaril, ker sam nič nima, on nikdar ni brez plače v občinstvu deloval, ker ga še najti ni v občinskem odboru, kjer bi bilo priložnosti dovolj, se slavno obnesti in za blagor občine brez plače delovati. Pa tam ga ni najti, le tam ga najdemo, kjer dobro plačujejo. V domačem kraju ga sploh nočeo, zato se vriva Dolnjokorošcem, kje ga ne pozna, in komandira tu, da ga morajo voliti, ker hoče zaslužiti na dan 20 kron. Klerikalec samo za svoj dobiček skribi in za nič druzega. Kmetje! zdaj pa razumite, zakaj se Vam vriva Grafenauer: v lastni ožji domovini ga nočeo, Vi da bi mu pripomogli, da si žepi polni in dobro živi. Bodite pametni in odstrete ga.

Iz Prevalja se nam piše: Tisti c. k. davarski uradnik, ki se je predznil, hujščakem kaplanom priti na pomoč zoper sosesko in nje

obče prljubljenega župana, je zato dobil plačilo in je v bodočnosti popolnoma neškodljiv. Predpostavljenja oblastnika ga je že odstranila in ga poslala tja, kjer ni polja za napade poštenih mož in kjer bo vsak poskus hujskarije in klerikalnih spletov že v početku podušen. Tako je prav, tako bi imela vsaka gospodska ravnati s tistimi podloženci, ki se podstopajo svojevoljno segati v pravice drugih in kaliti mir. Tak bi v prvi vrsti imel storiti škof s svojimi hujščaki kaplani. Ta žalibog, tega škof ne stori, tam stvar drugače. Škof pusti zavojlo hujskarije že ovajene kaplančke nalašč potem prav dolgo na mestu njih hujskajoče v javnosti. Na kateri strani je tedaj najti pravičnost? Ali ne pri posvetnih oblastnih? Kje skrbijo za mir? Pri duhovskih oblastnih? Že omahuje sicer podložniki hujščev. Eden cerkveni ključar se brani v bodoče več pobirati davek v cerkvji; to delo se mu baje sploh že več časa čisto nič več noče prav dopasti; mislimo, da je spoznal, da je to nekako neprjetna bera denarja brez pričaknega izida.

Prevalje. Vsled napadov, katere je prinesel list „Mir“ črez občino, in ker je pripoznal „Mir“ sam, da gredo popravki v koš, smo prišli k prepričanju, da resnice „Mir“ ne tripi. Prav imaš, listek „Mir“, da ostudno lažnivost tvojega dopisnčeka podpiraš, drugače nima „Šmirevec“ pri ljudeh, kateri pihajo v kaplanov rog, nobenega pomena. V neki gostilni na Prevaljah je sedel Luka, dobr priatelj hujskajočega kaplana, kateri je v svoji pjanosti izdal komandanta vseh napadov. Pregovor pravi: kadar je v glavi preveč, gre pri ustih ven. No, kaplanček, daj mu za plačilo eno zausnico, da bo vedel drugokrat molčati, kar od tebe vše. In res, komandan kaplanček, in njegova preblizna žvahja, nameravali so v časopisu „Mir“ na to, da bi zaupnost zgubil naš župan. Mi kmeti smo pa popolnoma prepričani, da je župan vse storil za nas, kar je bilo mogoče, in dobili smo v naši naravejški stiski vse, kar smo prosili in imamo vsi popolnoma zaupnost do njega. Našemu županu pa še kličemo: le tako naprej, naše kaplančke poslušata naj cerkvena ključarja. Pridružil se je hujskajočemu kaplančku Janezu Sekol tudi en c. davčni uradnik iz Celovca po imenu Jožef Kolenc. Ta Jozej, poznamo ga prav dobro, tudi podpira lažnivost in ustudno obrekovalnost kaplanov črez našega župana. No Jozej, prav daleč si privozi, nihčer na Prevaljah te ne spoštuje, ko smo po izvedeni in videli kako notno imaš pri cerkvi goroviti s kaplančkami in s ključarjioma. Ti nosiš paragrafe in jih prelača hujščakom, sram te bodi, da nimaš drugega dela, kakor neprevidno napadati vojsko med mirnim ljudstvom. Vprašamo c. k. vlado, ali hoče to stvar natančno preiskat da pride do prepričanja, kakšno ustudno delo se po gostilnah in med ljudstvom trosi.

Ustreljen. V Beljaku so se vadili vojaki v ojstrem strelenjanju. Pri tem je dobil hauptman Eduard Berger kroglio v vrat in je takoj umrl. Baje je sam kriv, ker se ni varoval. Nesrečnež bi moral ravno major postati.

Po svetu.

Zasuti otroci. V Weeru na Belgijskem je bilo več otrok v neki jami s peskom zasutih. 4 otroci so mrtvi, mnogo pa jih je poškodovanih.

Rudarska smrt. V Clermont-Ferranda so se razpočili v jami plini. 12 rudarjev je bilo ubitih. — V jami pri Javorzni na Šlezijskem pa so strupeni plini 6 rudarjev zadušili.

Morbeck b. Moers na Nemškem. Dne 20. julija t. l. ponesrečil je naš rojak Emil Dimec na cehi „Rheinpreussen“ šaht V. Truplo mu je na polovico pretrgalo. Nesrečni ranjeni zapuščeno in dva otroka.

Veliki požar. V Galiciji je pogorelo mesto Ottynia. Več kot 30 oseb našlo je v plamenih smrt.

Telegrami.

Španska vojska v Afriki.

Berlin. Iz Mellile se poroča, da je trajala bitka zadnjo soboto skozi 30 ur. 12 španskih oficirjev je bilo ubitih, 9 ranjenih. Vojakov so izgubili čez 300. Kabilci so pričeli v ju-

trani megli z napadi. Boj je bil straten in celo španski poveljnik general Marina se je moral večkrat z revolverjem braniti. Vsi kabili narodi so se zdaj dvignili proti Špancem. Kabilci stejejo 20.000 mož, medtem ko ima Španija le 8000 mož v boju. Španci so popolnoma od Kabilov obdani.

Berlin 28. julija. Tu-sem se poroča, da se izvršili okoli mesta Mellila zopet novi boji. General Pintos in več oficirjev je padlo. Boj je bil naravnost grozovit. Kabili so napadli Špance v neki dolini in jih po velikem delu poklali. Nad 400 mrtvih in ranjenih leži okoli.

Paris 28. julija. Položaj je za Špance zelo resen, ker imajo premašo vojakov.

Madrid 28. julija. V španskih mestih Saragossa in Valenzija je prebivalstvo zelo vzemljeno. Mnogo rezervistov je pobegnilo na Francosko. V Barceloni so se zgodile krvave demonstracije. Anarhisti se tudi že gibljejo in pritegnjajo agitirati proti vojski; pri demonstracijah mečejo bombe. Kralj je pustil proglašiti po celi Španski izjemno stanje.

Kmetovalčeva inventura.

Na večjih posestvih se pač sestavi vsake leta pregled vseh premoženskih delov po njihovi denarni vrednosti. Ali se to zgodi 31. decembra, ali pa, posebno pri kmetijah, ki se pčajo pred vsem s pridelovanjem žita, ob sklepku tako imenovanega gospodarskega leta, to je pred novo žetvijo ob koncu junija. Inventura se sestavi v ta namen, da bi dobil posestnik pregled čez svoje premožensko stanje in je torej zelo koristna in potrebna, ker se posestnik le ž njenom pomočjo pouči, koliko je pri premoženju pridobil ali izgubil.

V naslednjem podajamo preprosto navodilo, kako se naj sestavi pregled premoženja, ki si ga lahko napravi vsak kmetovalec sam.

Glaven del premoženja so v navadnih razmerah zemljšča; te vstavimo v inventar po njih srednji prodajni vrednosti in le ona, ki smo jih kupili v teku pretečenega leta, za katero menimo sestaviti inventar, s popolno kupno ceno, ki smo jo plačali zanje.

Vrednost se spreminja z avtomatičnim prirastkom vrednosti, posebno v bližini večjih mest, s tem da zraste vsako leto v gozdu več lesa in z melioracijami, posebno z dreniranjem; vrednost se zmanjšuje z naravnimi ujmami, kakor so povodnji, kamneni in peščeni plazi, usadi itd. Ocenitev se vrši po kakovosti, oziroma po vrstah kulture. Za sadna drevesa, ki že rode, stavimo glavnico, ki jo kaže večleten povprečen pridelek v svoji vrednosti, t. j. pri čistem dobičku 100 K na leto in 5 odstotnen obrestovanju vstavimo 2.000 K kot vrednost dreves. Sadna drevesa, ki še ne rodijo, ocenjujemo na ta način, da vzamemo njih kupno ceno in dodamo za ocenitev vsakoletni prirastek na vrednosti v znesku po 2 K. Gozd se ocenjuje po nejegovi legi in lažjem ali težjem načinu spravljanja lesa.

Poslopja se ocenijo navprek in pri tem se vpošteva njih starost, kakovost stavbe in način porabe; naslednja leta se odbije vedno primeren del vrednosti, ki so je izgubila vled porabe (amortizacijska kvota). Če smo n. pr. ocenili poslopje na 5.000 K, o katerem smo uverjeni, da se po dalo 50 let rabiti, mu odpisemo na vrednosti vsako leto petdeseti del, to je 100 K kot amortizacijsko kvoto.

Nadaljni del kmetovalčevega inventarja je živeči inventar. Tega ocenjemo po prodajni ceni ali vsako glavo posebe ali pa po teži na enaki način, pri čemer nam lahko merilni trak zelo dobro služi.

Mrtvi inventar sestavimo kategorijah, novo kupljeno orodje in strojeh po kupni ceni, staro približno. Ker se v urejenem gospodarstvu vse vse škode na mrtvem inventarju takoj popravijo, se morajo vzeti v vpoštev stroški za popravila, ki smo jih imeli v pretečenem letu. Tudi pri mrtvem inventarju se vsako leto nekaj odbije z ozirom na prvotno vrednost in na zmanjšano vrednost vled porabe.

Zaloge, kakor žito, krma, slama, krompir, pesa, les, gnoj, vino, sadjevec, za domačo porabo, se najpreh določijo po množini in teži in njih vrednost. Na koncu te vrste napišemo

vrednost imenjuj Nas in osebnim. Kj ipišejo s kom. Da vzamemo velikost.

Dom in vrednost. Dom in vrednost.

1 konj 1 konj
2 vola 2 vola
3 krov 3 krov
3 mlad 3 mlad
3 teleta 3 teleta
6 svinj 6 svinj
2 cebel 2 cebel

IV.
a) Po pljuge
b) Hlevi
c) Jamni
d) Ročni
e) Kletni
f) Kalni
g) Hišni
mize,
vilice,

V kač oves,
Seno
Pesa
Kron
Vaje
Sadje
Kurje

VL G
Gotovin
Vredno
Vloga
Terjave

Hipoteck
Odprt r
I. Zen
II. Pos
III. Živ
IV. Mrt
V. Zale
VI. Got

Od
VII. Do
To
v začet
in v začet

Stanje p
Toraj je
Ra
kem p
vse reč
nahajaj
u. pr.
njegova
jamo p

sten in
je m-
kabili-
Kabili-
anija le
od Ka-

pape-
vse skupaj „aktiv“.

sproti tem stoje pasiva, namreč zemljiški
dolgov, dolžne obresti in odbrti ra-
jaj se posli ne plačujejo mesečno, se
sem tudi ob sklepu dolžna plačila pos-

da so
vi boji.
Boj je
Špance
poklali.
ce zelo
Sara-
memir-
Fran-
lemon-
priče-
racijah
po celi

pokažemo računski zaključek na primeru,
za vzgled srednje veliko posestvo za
30 oralov s sledičimi deli premoženja:

	Vrednost v denarju začetkom leta 1908		Vrednost v denarju začetkom leta 1909	
	K	v	K	v
I. Zemljišča.				
in dvor 700 □ ○	300	—	300	—
□ ○	200	—	200	—
18 oralov	9000	—	9000	—
19 oralov	3000	—	3000	—
2 oralja 550 □ ○	1600	—	1600	—
Skupaj	14100	—	14100	—
II. Poslopij.				
ost gospodarskih poslopij	2500	—	2400	—
ost stanovanja	3000	—	2960	—
Skupaj	5500	—	5360	—
III. Živi inventar.				
maj	500	—	450	—
na	800	—	850	—
zadrež	2080	—	2000	—
plade živine	360	—	460	—
maj	—	—	180	—
množ. 2 petelin	720	—	840	—
čelnina koša	32	—	32	—
Skupaj	24	—	24	—
IV. Mrtev inventar.				
poljska orodja: vozi, bag, brane valjarji itd.	600	—	540	—
čelninska orodja: komati, verige, svetilke	200	—	180	—
čelnina orodja: kose, lo-	150	—	150	—
čelnarska orodja: stis- nica sodi	300	—	300	—
čelnina in kuhinjska prava: postelje ornare, lonci, krožniki, noži, žlice itd.	1000	—	800	—
Skupaj	2550	—	1970	—
V. Zaloge.				
čisti: pšenica, rž, ječmen, les, bob, koruza, otrobi	750	—	630	—
vsi slama	1000	—	800	—
čisti	400	—	380	—
krompir	120	—	100	—
bojeno meso, salo, moka	300	—	280	—
suknjec	600	—	900	—
črnjava in svečava	200	—	160	—
Skupaj	3370	—	3250	—
VI. Gotovina in imovina.				
čistina	416	87	730	14
čistni papirji	—	—	—	—
pri rajfajzovki	600	—	624	—
čistve	97	—	—	—
Skupaj	1113	87	1354	14
VII. Dolgori.				
čisti	4000	—	3960	—
na račun	—	—	36	24
Skupaj	4000	—	3996	24
Pregled.				
Zemljišča	14100	—	14100	—
Poslopij	5500	—	5360	—
Živi inventar	4516	—	4836	—
Mrtev inventar	2250	—	1970	—
Zaloge	3370	—	3250	—
Gotovina in imovina	1113	87	1354	14
Skupaj	30849	87	30870	14
Od tega se odštejejo:				
Dolgori v znesku	4000	—	3996	24
Torej je stanje premoženja skupku leta 1908	26849	87	—	—
začetku leta 1909	—	—	26873	90
Sklep.				
premoženja v začetku leta 1909 . . . K	26,873	90		
" " " 1908	26,849	87		
je v letu 1908 pričastno na premoženju K 24,03				
Razumeva se samo po sebi, da v tem krat- pregledu v točkah IV in V niso sprejeti reči, oziroma vsi deli zalog, ki se lahko naložijo v urejenem gospodarstvu; izpustili smo in gnoj, ker se da njegova množica v m ³ in vra vrednost zelo težavno izračunati. Opazar- pa, da je slika premoženja tem bolj jasna,				

čim bolj so natanko na vedene v točkah IV in V vse reči. Svarimo pa pred običajnim precen-
jevanjem živega inventarja in poslopij.

Boj mrčesju!

Letos smo imeli grozovito veliko metuljev. Leti so zlegli jajčica, iz katerih se bodejo go-
senice razvile. Preglejte dreve in sežgite na-
brano listje s temi jajčici.

Cistite dreve!

Delati je treba, drugače, bode vedno več
mrčesja!

Kako prehraniti letos našo živino?

Kakor kaže, bo primanjkovalo tudi letos sena in
bo letina za isto na sploh slabčja od lanske.

Kdor ima pod palcem, ne bo si pustil rasti sivih
las, kajti tak si bo takoj pomagal iz zadreg, nakupiši
si pomanjkujočo krmo že sedaj, dokler je ista še po-
ceni. Hujše pa se bo godilo onemu, ki denarnih sred-
stev za nakup krme nima. Računal bo, koliko sena in
detelje približno prideval in ali bo ta množina zadoščala,
da prehrani živino do bodoče košnje. Ako mu končni
račun pokaže, da seno in detelja, ki bi jo lahko pride-
dal, ne bosta zadoščala, napravi takoj svoj sklep, ki ob-
stoji navadno v tem, da vso ono živino, ki je ne more
prehraniti, proda. Žalibog pa se ta nepremišljen sklep
pre pogostoma takoj izvrši, kar je velik pogrešek. In
zakaj? To ti hočem, dragi kmetovalec, pojasnit v na-
slednjem.

Tak sklep, kakoršnegi si napravil ti, to je, da ne-
kaj živine prodaš, napravilo je tudi mnogo drugih živ-
norejcev v okraju. Prodajati začneš živino ti, drugi, tretji
itd. in kaj se zgodi? Mesari, meſetarji in prekupci, ki zavrhajo, da se nahajate v stiski, ponudijo vam kolikor
mogoče malo za vsako glavo. Ker je navadno v takem
slučaju odjemalcev malo, živine pa mnogo na prodaj, za-
to živini cena naglo pada. Kajti ljudsko pravilo se glasi:
»Čim več je blaga na prodaj in čim manj je odjemalcev,
toliko cenejše je blago.« Iz tega lahko posnameš, da
boš trpel že pri prodaji sami občutno škodo.

Verjemi mi, da boš imel vrh te še drugo škodo,
ki bo trajala še leta in leta. Zato te svarim, ne obupaj
tako naglo in ne delaj takih nepremišljenih sklepoval, ako se nahajaš v stiski glede krme. Preden se odločiš za to, da živino prodaš, pomisli rajše dobro in imej vedno to
pred očmi, da bo morda prihodnje leto krme zopet do-
volj. Pomisi obenem dobro, ali ne boš moral morda
prihodnje leto, ko boš imel krme dovolj a živino pre-
malno, živino zopet nakupiti ter izdati za nakup iste morda
2 ali 3krat več, nego si skupil sam za ono živino, ki si jo lani prodal. Kajti če bo prihodnje leto sena dovolj,
bo malokateri živino prodajal, a ker bo mnogo takih, ki bo radi kupili a malo onih, ki bi jo radi prodali, zato
bo živina tudi precej draha. Prodajati pod ceno in ku-
potovati za drag denar, to gotovo ni pametno. Takemu
človeku lahko rečeš v obraz, da je zapravljivec.

Oni, ki živino prodaja, ko krme primanjkuje, bo
pa imel še drugo škodo. Le pomisli, s kolikimi težavami,
koliko stroškov in koliko let je treba, da spodredi kmet
par glav lepe in dobre živine. Z druge strani pa po-
misli, da ne bo trpel tvoj žep le zato, ker si pod ceno
živino prodal, ampak da boš imel tudi dokaj zgube na
poljskih pridelek. Ker če ne rediš toliko glav živine,
kolikor jih moraš rediti, da svoje polje pravilno obde-
luješ in pognojiš, potem tudi nisi v stanu, da bi pridelal
toliko, kolikor si pridelal poprej, ko si imel primerno
število glav v hlevu. Morda porečeš: »Tega ne morem,
onega ne smem, kaj naj pa storim, ker ne bo krme za
živino zadoščalo? Veš kaj? Prodaj, sicer pa le tako živino,
ki ti je v razmerju z izdatki, ne donaša dovolj, boljšo
pa obdrži. Kajti če prodaš živino, ki je glavnin vir kmet-
ijskih dohodkov, in obenem še celo najlepšo in naj-
boljšo, potem boš čutil to ne eno leto ampak več let.
Skrbi pa dalje da živina, ki jo obdržiš, ne bo stradal-
a in da ne shujša in da bo dajala primerno množino
mleka, oziroma da bo ravno tako dobra za delo, kakor
je bila poprej. Če živina enkrat shujša, ne popravi se
tako zlepja in ako je mleko vsled stradanja zgubila, bo
težko več dobra molznica.

Ko krme primanjkuje, nadzoruj pridno svoj hlev
in senik. Sedaj pa imaš še dovolj časa, pridelati na nji-
vah lahko dokaj take krme, s kajo prištediš lahko mno-
go seni in detelji.

Zato poskrbi, da se preorjejo vsa deteljišča, ki so
slabo obrastena, da se preorje vsako njivo takoj, ko
si pobral ž nje žito in druge zgodne pridelek. Skrbi za
to, da se preorje njiva kolikor mogoče globoko, ker le
v globoko preoranem zemlji ne bo škodovala rastlinje
zlepja, pa tudi posejane ali posajene rastline se bodo
tudi krepke razvijale! Če ni bila njiva že za prejšnji
pridelek dovolj močno pognojena, da jo za nekatere
rastline pognoji. Na njivah pridelati do jeseni lahko prav
mnogo zelenje krme, kakor zelenje turšice ali pitnika,
repe in pese, skrbi pa tudi za pomladansko krmo s tem,
da obsegajo njive z rjo in laško deteljo.

Če si se odločil za setev pitnika ali zeleno turšico
in jo hočeš sejati na strnišče, za grahom ali opšano
deteljo pognoji jo pred orjanjem dobro s hlevskim gno-
jem. Če je rastel na njivi poprej zgodnji krompir, polij
pa njivo le z gnojnico ali straniščico nato zorji jo v
laz, posej turšico, a ne preveč na gosto ker drugače bo
šibka in bleda, ter povleči nato njivo z brano. Boljše od
navadne turšice je takozvan »konjski zob«, dasiravno
raste bolj počasi. Za vsako njivo (1000 sežnjev kvad.)
se potrebuje 60 do 70 kg semena. Ko zraste pred visoko
ter je šibka in bleda, zaliž jo s straniščico ali pa z gnoj-
nico. Kdor pa nima dovolj hlevskega gnoja raztrosti naj
preden orje na vsako njivo prostora 90 kg superfosfata,
100 kg amonjakovega sulfata in ako primanjkuje kalija
50 kg kalijevega sulfata.

Zeleno turšico je živini jako priljubljena krma, ker
je sladka in sočna. Ko je precej visoka, naj se jo začne
kositi ali žeti. Poklada se jo živini lahko do pozne jeseni.
Ako pa ni mogoče pokrmiti dotiek vse, naj se pokosi
o toplem in suhem vremenu in podela v kislo krmo. V
to svrhu naj se skopa 2–3 m široke, 1 m pol m glo-
boke in po potrebi dolga jarka, shodi naj se jo dobro
kakor repo ali zelje za kisav, dene na vrh 1–1 m pol m
na visoko še druge in pokrije ped na debelo z zemljom.
Greben nasipa pa naj ostane odprt. Turšica se v kupu
segreje in kadar se je segrela in peče v roko tako, da ne
ne vdriš, pokrij jo z zemljijo še bolj na debelo. Kadar
vredčina v kupu pojena, zasuj z zemljijo tudi greben nasipa.
Tako spravljena se ohrani turšica skozi dalj časa; po-
stane sicer temnejša, diši po kislem, a govedo jo zelo
rado žre. Ker je zeleno turšico premalo tečna, zato naj
se poklada živini obenem deteljo ali kako drug tečnejšo
krmo. (Prihodnjih naprej.)

Cenjeni naročniki!

Polet leta je zopet minulo in obračamo se
do Vas, da ponovite svojo naročnino. Marsikdo je slučajno, bodisi iz tega ali onega razloga,
z naročino zaostal. Prosimo tedaj, da
ponavarna vsakdo ta mali svoj dolg, kajti le na
ta način je redno dostavljanje mogoče. Naročnina je pač tako nizka, da jo lahko vsakdo plača.

»Štajerc« košta za Avstrijo za celo
leto 3 K, za pol leta 1·50 K; za Nemčijo za celo
leto 5 K; za Ogrsko (in Hrvatsko) za celo
leto 4·50 K; za Ameriko za celo leto 6 K, za
drugo inozemstvo sorazmerno.

„Štajerc“

te največji, najobširnejši in najbolj neodvisni
tednik na Štajerskem in Koroškem. Program
mu je: gospodarsko delo, naročni
mir, napredek kmetstva in obrti
in školska ter delavska stanu. Zato
pa naj bode »Štajerc« tudi v vsak
kmetiški hiši.

Na delo

naj korakajo vsi, ki imajo resno voljo, da se
naš list razvije, da postane še bolj razširjen, še
bolj obširen. Vsakdo naj pridobi vsaj enega no-
vega naročnika in povečali bodemo lahko list,
kar je z ozirom na veliko gradivo velepotezno.

Naprednjaki, delujte za vaš list!

Uredništvo in upravnštvo.

Povodom birme razposilja svetozna tvrdka ur Maksa
Böhnel na Dunaju, IV., Margarethenstrasse St. 27/27 novem
berških ur, zlatnine in srebrne po najnižjih fabriških cenah.
Dober glas je sedemdesetletni obstanek tvrdke jamči za izvrstno,
reelno postrebo. Naši cenjeni čitalci dobijo na naročilo taki cenik
z nad 5000 podobama zastonj in franko. 275

Loterijske številke.

Gradec, dne 24. julija: 50, 22, 76, 53, 15.
Trst, dne 17. julija: 9, 29, 5, 32, 44.

Kdor hoče na naše inzerate odgovor, naj
pričopi vprašalnemu pismu retur-marko. Brez
marke ne pošiljamo odgovora.

SINGER

„66“

najnovješja in
najpopolnejša
šivalna mašina.

SINGER

Mašine

dobite edino v
naših zaloga.

Singer Co. akc. dr. za šivalne stroje

PTUJ, Hauptplatz 1.

Vzemite prijazno na znanje!

Vse od drugih pod imenom „Singer“ ponujane
mašine so narejene po enemu naših starejših
zistemov, ki zaostaja daleč za našimi novejšimi
zistemimi šivalnih strojev in to v konstrukciji,
trajnosti in zmožnosti.